

61. בחוק רשות מקרקעי ישראל, התש"ך-1960⁸¹ (בפרק זה – חוק רשות מקרקעי ישראל) – תיקון חוק רשות מקרקעי ישראל

(1) בסעיף 4א, אחרי סעיף קטן (א) יבוא:

"(א1) לא מונה למועצה, כנציג הממשלה כאמור בסעיף קטן (א)(1) עד (7), חבר מקרב האוכלוסייה הערבית, הדרונית או הצ'רקסית, יכהן במועצה, נוסף על נציגי הממשלה כאמור באותו סעיף קטן, נציג השר לשוויון חברתי שימנה השר מקרב עובדי משרדו הנמנים על האוכלוסייה הערבית, הדרונית או הצ'רקסית";

(2) אחרי סעיף 4א יבוא:

1. הוראות סעיפים 4ב(ב) ו-4ה(א) יחולו לעניין חבר המועצה שהתמנה לפי הוראות סעיף 4א(א1), בשינויים אלה:

(1) תמה תקופת כהונתו של חבר המועצה לפי סעיף 4ב(א), ניתן לשוב ולמנותו לתקופות כהונה נוספות, לפי הוראות סעיף 4ב(ב), רק בתום 60 ימים מתום תקופת כהונתו;

(2) חדל חבר המועצה לכהן לפי סעיף 4ד, או נפטר חבר המועצה, תמנה הממשלה אדם אחר לפי הוראות סעיף 4ה(א), רק בתום 60 ימים ממועד הפסקת הכהונה או הפטירה כאמור; והכול ובלבד שבתום תקופת 60 הימים כאמור בפסקאות (1) או (2), לפי העניין, לא מכהן במועצה כנציג הממשלה כאמור בסעיף 4א(א)(1) עד (7) חבר מקרב האוכלוסייה הערבית, הדרונית או הצ'רקסית.

דברי הסבר

כמו כן מוצע לעגן בחוק הסדר מיוחד לעניין סיום כהונתו של חבר המועצה שמונה מכוח ההסדר המוצע לעיל. מוצע כי הוראות סעיפים 4ב(ב) ו-4ה(א) לחוק רשות מקרקעי ישראל, העוסקות בין השאר במינוי חבר המועצה שנפטר או שחדל לכהן בנסיבות המפורטות בסעיף 4ד(א) לחוק האמור, יחולו גם לעניין חבר המועצה שמונה לפי ההסדר המוצע, ואולם, לפני מינויו של חבר כאמור לתקופות כהונה נוספות (לפי הוראות סעיף 4ב(ב) לחוק רשות מקרקעי ישראל) ולפני מינויו של חבר אחר תחתיו (לפי הוראות סעיף 4ה(א) לחוק האמור), תינתן לממשלה שהות של 60 ימים לפעול למינוי חבר שהוא עובד המדינה מקרב האוכלוסייה הערבית, הדרונית או הצ'רקסית כנציג הממשלה כאמור בסעיף 4א(א)(1) עד (7) לאותו חוק.

לכסוף, מוצע להבהיר שבדומה להסדר המוצע לעניין כהונתו, גם מינויו מחדש או מינויו של מחליף לחבר המועצה שהתמנה כנציג השר לשוויון חברתי (הנעשה באותה דרך שבה התמנה אותו חבר), מותנים בכך שבתום תקופת 60 הימים העומדת לרשות הממשלה כאמור, לא מכהן במועצה כנציג שר מהשרים המנויים בסעיף 4א(א)(1) עד (7) לחוק רשות מקרקעי ישראל, חבר שהוא עובד המדינה מקרב האוכלוסייה הערבית, הדרונית או הצ'רקסית.

בנוסף, מוצע כי התכנית הכוללנית תוכן לכלול הוראות מפורטות כאמור לגבי מגרשים שבהתאם לתכנית מאושרת קודמת, פיתוחם מהווה תנאי הכרחי לפיתוח מגרשים המיועדים למגורים לפי אותה תכנית. תיקון מוצע זה שיאפשר את מימושן של יחידות הדיוור הוא אחד הצעדים שנוקטת ממשלת ישראל להתמודדות עם משבר הדיוור.

סעיף 61 לפסקאות (1) ו-(2)

במסגרת בני"ץ 8318/10 האגודה לזכויות האזרח בישראל נגד הממשלה, שעסק בין השאר בדרישה למתן ייצוג הולם לאוכלוסייה הערבית במועצת מקרקעי ישראל (להלן בדברי ההסבר בפרק זה – העתירה) התבקשה המדינה, בהחלטה מיום כ"ו באדר א' התשע"ד (26 בפברואר 2014), להביא את הנושא לפני היועץ המשפטי לממשלה, כדי שיפעל להסדרת הייצוג ההולם של אוכלוסייה זו במועצת מקרקעי ישראל. במסגרת הדיון בעתירה, הצהירה הממשלה על כך שהיא מקדמת תיקון חקיקה שיסדיר מינוי עובד מדינה מקרב האוכלוסייה הערבית, הדרונית והצ'רקסית למועצה.

בהמשך לאמור מוצע לתקן את חוק רשות מקרקעי ישראל באופן שיבטיח שכל שלא מכהן כנציג הממשלה במועצת מקרקעי ישראל, עובד המדינה מקרב האוכלוסייה הערבית, הדרונית או הצ'רקסית, יכהן במועצה חבר נוסף, נציג השר לשוויון חברתי, שימנה השר מקרב עובדי משרדו שהם בני אחת האוכלוסיות האמורות.

⁸¹ ס"ח התש"ך עמ' 57; התשע"ו, עמ' 1247.

(3) בסעיף 14, בכל מקום, במקום "המינהל" יבוא "הרשות".

תיקון חוק רשות מקרקעי ישראל - תחילתם של סעיפים 4א(א1) ו-4ה1 לחוק רשות מקרקעי ישראל, כנוסחם בסעיף 61 לחוק זה, בתום 60 ימים מיום תחילתו של חוק זה.

פרק י"ג: תקינה

תיקון חוק התקנים 63. בחוק התקנים, התשי"ג-1953⁸² (בפרק זה - חוק התקנים) - (1) בסעיף 1 -

דברי הסבר

חוק התקנים קובע כי אין לייצר לייבא, לייצא, למכור או לעשות שימוש במצרך שחל עליו תקן רשמי, אלא אם כן המצרך עומד בדרישות התקן. בהתאם להוראות פקודת היבוא והיצוא [נוסח חדש], התשל"ט-1979 (בפרק זה - הפקודה) או פקודת היבוא והיצוא), וחקיקת המשנה שהותקנה לפיה, מכון התקנים הוא הגורם הבלעדי המעניק מטעם הממונה על התקינה המתמנה לפי הוראות סעיף 5 לחוק התקנים (בפרק זה - הממונה או הממונה על התקינה), אישור על עמידת טובין בהוראות תקן רשמי, לצורך אישור יבואו לישראל. האישור על עמידת טובין מיובאים בהוראות תקן רשמי, מייצג בדיקות מעבדה הנערכות למוצרים, בדיקות של מסמכים ויישום הוראות רגולטוריות של הממונה על התקינה, לפי העניין. הוראות החוק האמור יוצרות את כן שוק מונופוליסטי, שבו מכון התקנים נותן השרות היחיד שרשאי למכור שירותי בדיקות מעבדה להתאמה לתקן של טובין מיובאים. המצב הקיים שבו מכון התקנים מתקיים בסביבה נטולת תחרות, לרבות בכל האמור בבדיקות מעבדה לאישור עמידתם של מוצרים בתקנים חשמיים לצורך ייבואם, מביא לפגיעה במגזר העסקי, בין השאר בשל יוקר עלויות הבדיקות ומן רמת שירות נמוכה יחסית, המתבטאת בין השאר בהתאכות משמעותית של עלויות הבדיקות לצורך יבוא. ככל האמור בהיבטים של פעילות מכון התקנים שניתן לקיים לגביה תחרות, הרי שמניעת תחרות מהווה חסם יבוא משמעותי המונע את הגברת התחרות בשוקי המוצרים, בין השאר מצד יבואנים קטנים ובינוניים שנדחקים לחוצה מן השוק בשל עלויות הנובעות ממונופוליסטיה. עלויות אלה מושקות על הצרכן ותורמות מצורה ישירה ועקיפה ליוקר המחיה במשק.

במסגרת התיקון המוצע בפרק זה, מוצעים כמה תיקונים שמטרתם להפוך את החסמים שתוארו לעיל ולייעל את פעילות מכון התקנים והליך אישור התאמתם של מוצרים לתקנים רשמיים החלים על ייבואם, תוך יצירת שינוי מבני בהרכבי ועדות התקינה הפועלות בו, ופתרון לתחרות של תחום בדיקות המעבדה למוצרים מיובאים, כך שבתחום זה יוכלו לפעול, לצד מעבדות מכון התקנים גם מעבדות פרטיות, שיוכרו לעניין זה. לצד זאת, מוצע כי היבטים רגולטוריים הנוגעים לאישור ייבוא הטובין, יוותרו בידי הממונה על התקינה או בידי מכון התקנים מטעמו של הממונה על התקינה.

לפסקה (3) רשות מקרקעי ישראל היא הגורם האחראי, בין השאר על ניהול מקרקעי ישראל לפי חוק רשות מקרקעי ישראל, וזאת מאז הוקמה מכון מינהל מקרקעי ישראל (תיקון מס' 7, התשס"ט-2009 (ס"ח התשס"ט, עמ' 1318), והחליפה בעניינים אלה את מינהל מקרקעי ישראל. מוצע לתקן טעות סופר שנפלה בסעיף 14 לחוק האמור כך שהוראותיו יתייחסו לרשות ולא למינהל.

סעיף 62 בהתאם לשינוי שמוצע לתת לממשלה לעניין מינוי חברי מן האוכלוסייה הערבית, הדרוויית או הצ'רקסית למועצת מקרקעי ישראל, במסגרת ההסדר המוצע בסעיף 61(1) ו-2) להצעת החוק, מוצע לקבוע את תחילתם של סעיפים 4א(א1) ו-4ה1 לחוק רשות מקרקעי ישראל, כנוסחם באותו סעיף, לתום 60 ימים מיום תחילתו של החוק המוצע.

פרק י"ג - כללי

סעיף 63 חוק התקנים, התשי"ג-1953 (בפרק זה - חוק כללי התקנים) מסדיר את פעילות מכון התקנים הישראלי (בפרק זה - המכון או מכון התקנים) שהוא הגוף הלאומי אשר אמון על תחום התקינה והבטחת רמה נאותה של טיב המצרכים בישראל. ניתן לחלק את עבודתו של המכון לשני תחומי פעילות מרכזיים: עיבוד וקביעה של תקנים באמצעות ועדות התקינה הפועלות במכון וביצוע בדיקות התאמה לתקן.

במסגרת דיוני הוועדה להסרת חסמים והגברת התחרות בייבוא בראשות המנהל הכללי של משרד הכלכלה והתעשייה, אשר המלצותיה אומצו בידי הממשלה בהחלטה מס' 2318 מיום י"ט בכסלו התשע"ה (11 בדצמבר 2014), עלה כי במקרים מסוימים תקנים ישראלים אשר הוכרו על ידי שר הכלכלה והתעשייה כתקנים רשמיים, משמשים גם ככלי להגבלת התחרות, הן לגבי מתחרים קטנים ובינוניים מהתעשייה המקומית והן לגבי מוצרים מיובאים. במסגרת דיוני הוועדה, ובבחינות אחרות שערכו משרדי הממשלה, עלו דוגמאות לכך שתקינה שהוכרזה כתקינה רשמית שימשה למעשה כחסם סחר במקרים מסוימים התעורר החשש כי תרם לכך הרכב ועדות התקינה, במקרה שהיה מוטה לטובת גורם דומיננטי הפעיל בשוק הרלוונטי לאותה ועדת תקינה.

⁸² ס"ח התשי"ג, עמ' 30; התשע"ו, עמ' 82.